

Mötesanteckning

Typ av möte: Nacka naturvårdsråd

Mötesdatum: 9 mars 2020, kl. 17.30-19.30

Närvarande: FÖRENINGAR

Boo Fiskevårdsområdesförening	Ivar Häggblom
Boo Miljö- och Naturvänner	Kerstin Lundén. Ulla Brunö
Föreningen Rädda Ältasjön	Marta Bengtsson
Nacka Miljövårdsråd	Jan Åman
Naturskyddsföreningen i Nacka	Ronny Fors
Saltsjöbadens Fiskevårdsförening	
Saltsjöbadens naturskyddsförening	
Skuruparkens vänner	Gunilla Ingmar
Ältasjöns Fiskevårdsområdesförening	Sten Fogelström

POLITIKER

Hans Peters (C), ordförande
 Peter Zethraeus (M), 1:e vice ordförande
 Björn Friberg (S)

HANDLÄGGARE

Mats Bohman, Trafik- och fastighetsdirektör
 Kristina Petterqvist, enhetschef, enheten för drift offentlig utemiljö
 Anna Herrström, kommunekolog, enheten förvaltning utemiljö
 Viveca Jansson, kommunekolog, enheten förvaltning utemiljö
 Karl Bengtson, förvaltare, enheten förvaltning utemiljö
 Monika Stenberg, konsult, Planenheten

Ordförande
 Hans Peters (C)

Sekreterare
 Heidi Swahn

Justerande
 Ronny Fors

DAGORDNING

1.	Mötet öppnas Dagordning fastställs. Justeringsperson utses Ronny Fors, naturskyddsförening utsågs att justera mötesanteckningarna.
2.	Extra punkt – rådets uppdrag Mats Bohman, trafik och fastighetsdirektör, informerade om natur- och trafiknämndens ansvar och rådets uppdrag. Utdrag ur natur- och trafiknämndens reglemente • Det ska inom natur- och trafiknämnden finnas ett naturvårdsråd med uppdrag att som en beredande funktion samråda och samarbeta med föreningar i Nacka om naturvård, sjörestaurering och skötsel av naturreservat. • Naturvårdsrådet består av förtroendevalda ledamöter från natur- och trafiknämnden och representanter för berörda föreningar i Nackasamhället. Natur- och trafiknämnden utser bland de förtroendevalda ledamöterna ordförande, förste vice ordförande och andre vice ordförande. • Nämnden ska i en arbetsordning fastställa dels kriterier för föreningars representation i naturvårdsrådet, dels formerna för arbetet i rådet. Natur- och trafiknämndens uppdrag när det gäller förvaltning av natur Natur- och trafiknämnden ansvarar för kommunens vägar, gator och övrig allmän platsmark samt park- och naturmark enligt följande: 1. Utöva kommunens huvudmannaskap för allmänna anläggningar. 3. Inom ramen för anvisade medel förvalta och svara för utbyggnad, drift och underhåll, med undantag för utbyggnad inom ramen för exploateringsverksamheten. 4. På uppdrag av kommunstyrelsen upprätta förslag till naturreservat eller förändring av föreskrifter för naturreservat. 5. Förvalta och utveckla naturreservat samt yttra sig i ärenden om dispens från reservatsföreskrifter där nämnden inte är sökande.
3.	Planenheten informerar om Ryssbergen – Naturreservat, detaljplan och trafikplats Monika Stenberg från planenheten informerade vad projektet arbetar med och hur planeringen ser ut framåt. Trafikplats kvarnholmen • Samrådsförslag under framtagande • Utredningar för dagvatten, trafik, naturvärden, artskydd, MKB mm har tagits fram eller pågår • Tidplan påverkas eventuellt av nya prioriteringsordning i centrala Nacka • Avvaktar detta beslut

- Förslag till NVR: Återkommer med mer information på nästa naturvårdsråd i maj

Detaljplan Ryssbergen

Huvuddragen i inkomna samrådsyttranden Ryssbergen

Drygt 100 yttranden har inkommit totalt, varav ca 80 från enskilda, naturföreningar m fl. Allmänheten och föreningar kritiska till byggnationen. Behåll naturen.

Länsstyrelsen anser att betydande miljöpåverkan inte går att utesluta.

Miljökonsekvensbeskrivning ska upprättas. Utredningar behöver fördjupas.

Fornlämningar har utretts (kvartsbrott från 16-1700-talet)

Kommunstyrelsen: samordning ska ske mellan naturreservatet och detaljplanen. Högsta byggnaderna ska sänkas.

Natur- och artinventeringar sedan samråd

- Naturvärdesinventering
- uppdaterad NVI sedan brand
- Insekter inom och utanför brandfälten
- Fladdermusinventering (större brunfladdermus, gråskimlig, nordfladdermus, dvärgpipistrell och vattenfladdermus 2019. 2017 även brunlångöra och mustasch-/tajgafladdermus)
- Fågelinventering
- Kräldjursinventering (kopparödla påträffad)
- Groddjursinventering (inga påträffade lekvatten inom detaljplanerna)
- Artskyddsutredning fågel och kräldjur (fågel pågår fortfarande)
- Habitatnätverksanalys mindre hackspett (pågår)

Kvarstående arbete:

- Omarbeta detaljplaneförslaget
- Dagvatten
- Skyfall
- Risk
- Buller
- Gestaltning
- Miljökonsekvensbeskrivning

Tidplan detaljplan för del av Ryssbergen

- Mars-maj: inventering av bohål fokus mindre hackspett.
- Arbete med miljökonsekvensbeskrivning återupptas.
- Volym och gestaltungsarbetet återupptas.
- Avstämning politik (volym, gestaltning) - april/maj
- Avstämning med Länsstyrelsen
- Uppdatering av utredningar - maj/juni
- Uppdatera samtliga planhandlingar - juni
- MKB klar - augusti
- Granskning (remiss) av detaljplan - kvartal 4 2020

<i>Dagvatten – lösas genom förbättringar på andra platser</i> - Befintlig marina (Ryssviksvägen) – kommunägd mark. Avrinning från Finntorps centrum, delar av Värmdöleden. Befintlig parkering. Potential borde finnas att förbättra dagvattenreningen. - Marinstadsvägen – Inte så smutsigt vatten idag från ganska litet område, dvs liten positiv effekt. Ev vägdagvatten från mindre del av Värmdöleden. - Vikdalsvägen – Stort befintligt flöde. Park med terrasser med dagvattenrening? Utredningar reservat Ryssberget • Samma som detaljplanen • Trädinventering ProNatura • Landskapsanalys • Förstudie tillgänglighet Tidplan Reservat Ryssberget Tidplan för reservatsbildning och detaljplan för Ryssbergen löper parallellt Föreskrifter och skötselplan tas fram under våren Början av maj - Workshop kring målpunkter, naturvärden, känsliga områden mm? Befintligt material, nya tankar? Samråd för reservatet planeras kvartal 4 2020. Viveca är kontaktperson mellan detaljplan Ryssbergen och naturreservat Ryssbergen och nära involverad i planarbetet. Samordnare för naturreservat inom kommunen, Sara Ekstrand, och Viveca ska stämma av. Viktigt att naturreservatsbildningen rullar på för att inte förskjuta tidplanen för detaljplanen ytterligare. Troligen kommer fastighetsägaren vilja förhandla naturreservat och detaljplaner enat. Mindre exploatering = mindre naturreservat? Exploateringsenheten leder förhandlingarna. Nacka miljövårdsråd Nacka kommun ska bygga ut långsammare – Tanken är att man ska koncentrera sig kring tunnelbanesträckningen. Vore bättre att låta Ica Maxi som önskar komma igång med detaljplanearbete och låta Ryssbergen vara kvar eftersom Ryssbergen ligger långt från planerad t-banestation. De tillgängliga områdena i Ryssbergen blockeras av planerade fastigheter. Det innebär att områdets värde sjunker mycket för daglig rekreation för nackabor. Det är önskvärt att planera för Ryssbergen stoppas nu så att kommunen kan fundera en vända till om det är lämpligt att bygga i området. Hans Peters, ordförande svarade Överenskommelse med fastighetsägaren är att fastighetsägarna får exploatera en del för att kommunen ska kunna göra naturreservat i resten av området. Diskussion med markägare har pågått en längre tid. – accepterar inte markägaren en mindre exploatering så blir det inget avtal.

	<i>Naturskyddsförening</i> Kanske bättre att området får vara som det är. Hellre att det inte blir varken reservat eller exploatering än att delar exploateras och övrigt blir reservat. Kommunen har dock planmonopol samt kan skapa naturreservat mot ägarnas vilja. Hans Peters, ordförande svarade Kommunen vill gärna ha samarbetet med markägare och föreningar så att vi undviker överklaganden.
4.	Infartsparkeringar Boo <i>Boo Miljö- och Naturvänner</i> • Finns någon plan för vilka ytterligare som kommer att föreslås? Hur ser arbetsrutinerna ut vid framtagning av förslagen. I två fall har vi sett stora brister i handlingarna vad gäller hänsyn till naturvärden, vid Telegramvägens södra sida och nu senast vid Sockenvägen 16. Den senare föranleder frågan vem i kommunen som har uppgifter om särskilt skyddsvärda träd, sk jätteträd, i Nacka. Karl Bengtsson Trafikenheten har i uppdrag att bygga ut eller behålla infartsparkeringar. Trafikenheten tittar på nya områden. Det är många utmaningar. Nacka kommun ser över rutinerna när man letar nya platser med hänsyn till naturen. Inga nya parkeringar är på gång.
5.	Cykelvägar <i>Nacka miljövårdsråd</i> • När man avser att bygga ny Skurubro planerar man att cyklisterna på huvudstråket Värmdöstråket (Gustavsberg-Slussen) när de rullar nedför Skurubron mot Skuru ska ta en lång sväng norrut och utsättas för en kurva, nästan hårnålskurva, med ca 11 meters radie. Hans Peters, ordförande svarar Det ser ut som en farlig lösning. Men tyvärr utanför Naturvårdsrådets ansvar. • Det planeras cykelväg till Nacka golfklubb från Värmdövägen/Gamla Skärgårdsvägen inte utefter Lagnövägen utan på pontoner i Insjön, ingen fortsättning mot Kovik/Skevik. En permanent genomgående cykelväg bör gå på Lagnövägens östra sida, inte västra. Karl Bengtson svarade Mark och miljödomstolen har fastställt att vägen är farlig för gång och cykel. Därför har kommunen tillsammans med Frentab beslutat om en komplettering att bygga en gång och cykelväg från golfklubben till Kovik. Värmdö kommun avser att fortsätta att anlägga gång- och cykelväg efter kommungränsen. På den östra sidan av vägen finns större berg, att dra en cykelväg på denna sida skulle innebära stora påverkningar på naturen genom

	sprängningar, man skulle sedan vidare behöva passera genom Nacka golfklubb. På den västra sidan har en naturvärdesinventering gjorts längs den projekterade sträckan och att anlägga bryggor kommer inte påverka dessa naturvärden i alltför stor grad, man kommer sedan följa redan befintlig väg. • Det planeras gång/cykelbana längs Saltsjöbadsvägen i höjd med Fiskarhöjden, som inte uppfyller bredden i Nackas Cykelstrategi. Samt att övergångsstället/cykelpassagen nära Fisksätravägen utgör en 100 graders kurva, varvid många cyklister kommer att få problem.
6.	Genomförande av naturreservat, inkl frågor om Skuruparken. <i>Nacka miljövårdsråd</i> <i>Skuruparkens Vänner</i> • Skuruparken - naturreservatsbildningen och stugorna i parken. Vad är bästa sättet att bevara naturen och hindra privatisering av marken • Status reservatsbildning Skarpnäs, Baggensstäket, Rensättra. <u>Skuruparken</u> Se rapport från jurist/Skuruparkens vänner Kommunen har planmonopol – eftersom det saknas dp, byggrätt etc Skuruparkens vänner undrar hur har man fått fram summan vad som ska kompensation – Mats Bohman hänvisar till förlorad inkomst om fastighetsägaren inte kan nyttja området som de önskar. Kommunens uppdrag att utföra detta i samarbete med fastighetsägare (uppdrag under 2020) och då behöver man ersätta markägare på en nivå så att de blir nöjda. <i>Boo Miljö- och Naturvänner</i> Varför ska allt vara klart 2020? Kommunen behöver vara mer uthållig Förra reservatsbeslutet föll på formalia fel – sakfrågan har aldrig bedömts Läs miljöbalken – tvingar markägaren till naturreservat. Kommunen behöver bli tuffare och driva frågan och hänvisa till lagen. Intrångsersättning – kommunen kan begära detta <u>Rensättra</u> Ev nytt mindre remissrunda till de berörda fastighets och ledningsägare. <u>Skarpnäs</u> Samråd tas om. Överlappande detaljplaner upphävs i överlappande områden för att undvika konflikt i intressen och nyttjande. Startas upp under hösten <u>Baggenstäket</u>

	avvaktar detaljplan W som omfattar del av området – överklagad av fastigheter – mark och miljödomstolen.
7.	Ältasjön, tre frågor Föreningen Rädda Ältasjön vill informera om följande 1 Status i ärendet att Fortum planerar en gigantisk serverhall på tomten där tidigare biogasfabriken var planerad men som vi lyckades stoppa från föreningen för Rädda Ältasjöns sida. Tomten ligger inom Stockholms stad men byggnaden blir stor och är helt olämplig anser vi, då den ligger mellan två naturreservat och kommer att förfula Ältasjöns profil. Har Nacka kommun engagerat sig i den fråga? Det borde kunna vara en samskapsfråga mellan Nacka och Stockholm eftersom den i så hög grad påverkar nackaborna. Dagvatten kan förorena Ältasjön och det kommer att bli stark biltrafik på Flatenvägen som i sin tur påverkar trafiken och ekstubben Karl Bengtson svarade Enheten ska se vad som beslutats och om kommunen varit remissinstans. 2 Älta våtmark och den glädjande utveckling denna fråga har tagit. En planerad sporthall kommer nu att förläggas helt utanför våtmarksområdet. Frågan jag vill ta upp är hur planerna ser ut från kommunens sida att restaurera området väster om Ältavägen, område B i bifogad JPG bild. Det är viktigt att detta område blir restaurerat innan byggprocessen för Älta centrum startar, så att ekosystemets infrastruktur är på plats innan de föroreningar som bygget oundvikligen för med sig startar. Denna del av våtmarken lämpar sig också för rekreation och parkyta för Ältaborna. Anna Herrström tog emot frågeställningen och återkommer på nästa naturvårdsråd. 1. Nacka kommun har fått dispens till år 2021 att förbättra värdena för Ältasjön som har fått EU markeringen Natura 2000 område. Vad görs nu för detta ändamål? Och vad har kommunen för planer framöver gällande detta? . (www.altasjon.nu http://miljobarometern.stockholm.se/vatten/sjoar/altasjon/) Karl Bengtson tog emot frågeställningen och återkommer på nästa naturvårdsråd.
8.	Skutviken <i>Nacka miljövårdsråd</i> • Skutviken - Uppdatering. Mark- och miljödomstolen beslöt att upphäva strandskyddsdispens för hamnplan, byggnader och väg. • Vi har fortfarande inte fått svar hur kommunen tänker agera angående den olagligt asfalterade vägen till Skurviken i Skogsö naturreservat. Karl Bengtson svarade: Nacka kommun inväntar prövningstillstånd från miljö- och markdomstolen. Per Enarsson, Miljöenheten har skrivit följande svar på frågorna.

	<i>Skogsö naturreservat bildades 1997-06-30. I föreskrifterna står att föreskrifterna inte ska utgöra hinder för att upplåta mark med befintlig bebyggelse som tomträtt eller för Stäkets varv att utföra tillbyggnad, dock endast för varvsverksamhet. Det står inget i föreskrifterna om att det är förbjudet att hårdgöra befintliga vägar. Det finns inte angivet några särskilda skötselåtgärder i skötselplanen för vägen ner till varvet. Skogsö 2:45 avstyckades år 2009 som industrifastighet med servitut att använda tillfartsvägen samt en parkeringsyta som markerats på förrättningskartan. Det står fortsatt i förrättningshandlingarna att en avstyckning inte bedöms motverka naturreservatsbestämmelserna då ingen förändring av markanvändningen sker.</i> <i>Det står alltså ingenstans i föreskrifterna att det är förbjudet att hårdgöra (asfaltera) befintliga vägar. I beslutet om strandskyddsdispens för sanering mm som beviljades år 2012 så står det att den befintliga vägen får förstärkas med krossgrus eftersom saneringen innebar att tunga transporter skulle trafikera den. Det står inte att det är en tillfällig dispens, så om vägen förstärktes i samband med saneringen är detta helt ok.</i> <i>Exakt vilket år som vägen asfalterades har vi ingen uppgift om men det bör ha varit i anslutningen till att saneringen utfördes, en gissning är år 2014.</i> <i>Miljöenhetens bedömning är att om de ändå hade ansökt om att få lägga asfalt på den sträckan av vägen i samband med dispensansökan för saneringen så skulle vi antagligen ha beviljat det eller ansett att det inte hade varit dispenspliktigt enligt strandskyddsreglerna då det varken hindrar eller avbåller allmänheten eller har en väsentlig påverkan på växt- och djurlivet inom just den delen av vägen som ligger inom fastigheten Skogsö 2:45.</i> Skogsö naturreservats föreskrifter samt skötselplan på kommunens hemsida, https://www.nacka.se/4968d5/globalassets/boende-miljo/dokument/park-natur/naturreservat/foreskrifter/skogsso.pdf
9.	Återvinningsstation Sågsjön Boo Fiskevårdsområdesförening Boo Fiskevårdsområdesförening vill följa upp Återvinningsstation vid Sågsjön med flera frågor • Man kastar över saker i den djupa viken • Ligger massa saker igen i viken • Träd har trillat ner – boo energiverket äger marken . tre stora tallar – de behöver tas hand om • Boleden: skulle komma upp en karta – kartan är borta • Brant stig – otillgänglig – flera träd som ramlat , på vägen till Himmelsberget. • Bävvar lägger material och bygger bo – vem kan transportera bort detta • Finns det städning runt om? Åtgärder som gjorts: en skyddsplank två meter hög Allmänt återvinningsstationer – dessa städas men bara inom stationen inte utanför. Samverkan med FTI kommer att utökas för att plocka skräp troligtvis 5 meter runt

	De frågor som kom upp är synpunkter som alla kan anmäla via Nacka kommuns app "Felanmälan Nacka".
10.	Frågor utanför Natur- och trafiknämndens ansvarsområde
a.	Master och torn <i>Nacka miljövårdsråd</i> Förslag till nya master, torn och teknikskåp annonseras dåligt med kort svarstid. Det är svårt och tidsödande att få ut handlingar som visar placering och utförande. Handlingarna är ofta ofullständiga, ofta saknas t.ex. uppgift om hur man avser att dra elkabeln Kristina Petterqvist, enheten för drift offentlig utemiljö Handlingar från bygglovenheten – tiden för överklagan är strikt reglerat i plan och bygglagen Krav på kommunen att ta beslut inom en tid och hur lång tid det ska anslås. Det ska vara lätta att få ut handlingar och det ska ske skyndsamt <i>Nacka Miljövårdsråd</i> Försökt få tag i handlingar – men fått påminnelse flera gånger. Kristina ber Nacka Miljövårdsråd att skicka kopia på sin mejlkonsversation med stadsbyggnadsservice så tar Kristina frågan kring svarstider vidare internt.
b.	Naturskolan <i>Naturskyddsföreningen i Nacka</i> Naturskolan i Nacka, har beslutats läggas ner och man utreder om man kan ha en mobil naturskola istället. Frågan har beslutats på vilseledande underlag om att intresset för naturskolan minskar m.m. Synpunkterna är noterade.
c.	Miljöprogrammet <i>Nacka miljövårdsråd, Saltsjöbadens naturskyddsförening</i> Revidering av Nacka kommuns miljöprogram, särskilt under miljöprogrammets punkt 6, Ett rikt växt- och djurliv. Flera indikatorer ändras, den om andelen mark med höga naturvärden tas bort helt. Det blir ändringar gällande indikatorerna. Vissa ändringar är bra som den nya indikatorn 6.1. Men vi vill gärna diskutera ändringarna, t.ex. gällande indikatorer där vi tvivlar på att det nya förslaget kommer att ge tillräcklig information. Bifogar vår skrivelse som skickats till kommunstyrelsens ledamöter. Föreningarna vill komma in tidigare i processerna.

	KS har återremitterat till KSMU Revidering pågår Skrivelsen har emottagits och synpunkterna beaktas
11.	Övriga frågor Kommunen har skapat en stor mulmholk vid Sickla strandpark Inventering av groddjur ska ske under våren vid Dalkarlsängen i Boo. Meddela gärna kontaktpersoner enligt inforskultar (kommer sättas upp på plats) om ni ser att något inte ser rätt upp, tex om skydd ramlat av fallfällor, driftstängsel skadats eller liknande. Flytta inte på groddjur som landat i fällorna.
12.	Frågor som skjuts till kommande möte
a.	Förslag till genomförandeplan för Nacka stad Nacka bygger inte stad så snabbt som planerats, allt blir inte av. Man bör därför överväga att planera för att ändra i planerna så att naturmarker i största möjliga utsträckning bevaras. Det vore önskvärt att representant för Miljö- och stadsbyggnadsnämnden, tex Cathrin Bergensträhle kunde deltaga i mötet. Plan kommer och berättar mer om Ryssbergen o Trafikplats Kvarnholmen när det finns politiska beslut kring prioriteringsordningen.

OM NATURVÅRDSRÅDET

Utdrag ur natur- och trafiknämndens reglemente

- Det ska inom natur- och trafiknämnden finnas ett naturvårdsråd med uppdrag att som en beredande funktion samråda och samarbeta med föreningar i Nacka om naturvård, sjörestaurering och skötsel av naturreservat.
- Naturvårdsrådet består av förtroendevalda ledamöter från natur- och trafiknämnden och representanter för berörda föreningar i Nackasamhället. Natur- och trafiknämnden utser bland de förtroendevalda ledamöterna ordförande, förste vice ordförande och andre vice ordförande.
- Nämnden ska i en arbetsordning fastställa dels kriterier för föreningars representation i naturvårdsrådet, dels formerna för arbetet i rådet.

NATUR- OCH TRAFIKNÄMNDENS UPPDRAG NÄR DET GÄLLER FÖRVALTNING AV NATUR

Natur- och trafiknämnden ansvarar för kommunens vägar, gator och övrig allmän platsmark samt park- och naturmark enligt följande:

1. Utöva kommunens huvudmannaskap för allmänna anläggningar.
3. Inom ramen för anvisade medel förvalta och svara för utbyggnad, drift och underhåll, med undantag för utbyggnad inom ramen för exploateringsverksamheten.
4. På uppdrag av kommunstyrelsen upprätta förslag till naturreservat eller förändring av föreskrifter för naturreservat.
5. Förvalta och utveckla naturreservat samt yttra sig i ärenden om dispens från reservatsföreskrifter där nämnden inte är sökande.

REVIDERING AV INDIKATORER I MILJÖPROGRAMMET

Naturvårdsrådet 2020-03-09

BESLUT KS

- 6.1: Andel av kommunytan som är naturmark med höga naturvärden ska inte minska, utan snarare öka genom skötselåtgärder och restaureringar. Basår 2010: 6,9%.
- 6.2: Andel skyddad natur av land- och sötvattenområden. Målnivå: 2030 25%. Basår: 2015 20,8%.
- 6.3: Återremitterar förslaget om mått på utveckling av indikatorarter.
 - Ytterligare analys av möjliga sätt att mäta
 - Kostnaderna
 - Inventeringar som görs i andra sammanhang (t ex i detaljplanearbete)
 - Förnyad bedömning av vilka indikatorarter som ska följas i Nacka för bra bredd som speglar värden kommunen vill värna
- Ny indikator: Ny målnivå och indikator om grönstruktur och spridningssamband återremitteras för ytterligare bedömning av alternativa förslag till hur den viktiga grönstrukturen kan inarbetas i miljöprogrammet.
- Fråga: bör andra typer av skydd av naturen (biotopskydd, strandskydd, detaljplan etc) inarbetas i miljöprogrammet och ska då målnivån för 6.2 revideras?

6.3 UTVECKLING FÖR NACKAS LOKALA INDIKATORARTER

För att få igång inventeringarnas föreslogs en förenkling.

Nuvarande indikatorn fastslogs 2016. Det har inte funnits resurser att planera och genomföra de omfattande inventeringar som krävs för att kartlägga, inventera och följa upp alla de utpekade arterna.

- Fem arter föreslogs kvarstå pga bra indikatorvärde, påverkan genom exploatering och befintligt startunderlag:
 - * törnskata
 - * mindre hackspett
 - * skogsduva
 - * större vattensalamander
 - * mindre vattensalamander

De arter som föreslogs tas bort pga behov av längre uppstartssträcka/kostnader:

- * havsöring
- * solitära bin
- * bastardsvärmare
- * igelkott
- * trollslända

Nytt förslag:

- * groddjur
- * fåglar
- * fladdermöss

(samtliga har inventerats på flertalet ställen)

GRÖNSTRUKTUR OCH SPRIDNINGSSAMBAND:

Grönstrukturens ekologiska spridningsfunktioner ska bibehållas och vidareutvecklas.

Målnivå 2030: Trenden för spridningssamband mellan och funktioner för reservat, planerade reservat och andra kärnområden för biologisk mångfald ska vara oförändrad eller positiv.

Basår: Analys genomförs 2020. Uppföljning görs 2023 och sedan med 5-årsintervaller

NACKA
KOMMUN

2020-02-13

Till kommunstyrelsens ledamöter

Vi skriver till er med anledning av två ärenden på kommunstyrelsens dagordning den 17 februari.

Det gäller synpunkter på revideringen av miljöprogrammet och frågan om att Nacka kommun föreslås lämna Tyresåns vattenvårdsförbund.

Kommentarer till revidering av indikatorer i miljöprogrammet.

Naturskyddsföreningen i Nacka, Boo Miljö- och Naturvänner och Saltsjöbadens Naturskyddsförening har tagit del av förslag till revidering av miljöprogrammet. Vi menar att vissa av förändringarna är bra medan andra är mycket oroande.

Våra synpunkter i sammanfattning

Det är anmärkningsvärt att slopa indikator 6.1 om andel mark med höga naturvärden med motivering att det inte längre skulle gå att inventera och att sådan mark kommer att exploateras. En kommun med miljöambitioner agerar inte på det sättet.

Däremot tycker vi att den nya indikatorn som föreslås är bra och bör införas som komplement.

Målet för skyddad mark, 6.2, tycker vi är för lågt satt och bör höjas så att det inte räcker med bara de pågående reservatsbildningarna för att uppnå målen. Det är positivt att biotopskyddsområden lyfts fram som ett sätt att skydda mer natur i Nacka.

När det gäller indikatorerna, 6.3, menar vi att förslaget sänker ambitionsnivån alldeles för mycket till en nivå där det kan ifrågasättas om indikatorn kommer att ge tillräckligt värdefull information

Den nya indikatorn om skötsel av skogsmark för att öka naturvärdena, 6.4, är bra.

Nedan utvecklar vi våra synpunkter på de föreslagna ändringarna.

Miljömål 6. Ett rikt växt- och djurliv Strategiskt mål: Varierat landskap med en hög grad av biologisk mångfald, ekosystemtjänster och rekreativa kvaliteter

Nuvarande indikator: 6.1 Andel av kommunytan som är naturmark med höga naturvärden. Målnivå: 2030 10%. Basår: 2010 6,9%.

Denna indikator föreslås tas bort. I förslaget sägs att målnivån inte går att uppnå av två skäl. Det första är att arealen baseras på de ytor som Skogsstyrelsen registrerar som nyckelbiotoper samt ytor utpekade i den nationella våtmarksinventeringen och att dessa inte längre uppdateras. Vad det gäller Skogsstyrelsen så kommer de inte att registrera nyckelbiotoper *i samband med avverkningsanmälningar*, däremot kommer de fortsätta att inventera och registrera nyckelbiotoper i skogar som inte är avverkningsanmälda. Nacka kommun borde alltså fortsättningsvis kunna beställa inventeringar av Skogsstyrelsen. Om det ändå inte skulle vara möjligt kan naturvärdesinventeringar (NVI) enligt SIS-standard

göras istället. Det går att översätta de redan gjorda nyckelbiotopsinventeringarna till NVI-standardens naturvärdesklasser.

Att använda NVI-standarderna kan också vara en fördel eftersom man då kan täcka in alla slags naturtyper och inte bara de skogliga naturtyperna.

Det andra argumentet till att ta bort indikatorn är att *"stadsbyggnadsprocessen tar i anspråk delar av dessa utpekade ytor. Detta har skett i bland annat Tollare och Telegrafberget och kommer att ske i Ryssbergen om planerna där genomförs."*

Det är anmärkningsvärt att man väljer att ta bort indikatorn för att den är svår att uppfylla! Har man inget intresse av att visa på den faktiska utvecklingen? Poängen med indikatorer är att visa på utvecklingen, om den går i rätt eller fel riktning i förhållande till målet. Att bara stryka indikatorn gör att Nacka kommun tappar i trovärdighet.

De argument som anges för att ta bort indikatorn håller inte. Vi föreslår att den finns kvar men omformuleras till att andelen mark med höga naturvärden inte ska minska utan snarare öka genom skötselåtgärder och restaureringar. För att mäta målet behöver inventeringen av naturmarken i kommunen fortsätta, vilket vi visat är fullt möjligt.

Den nya föreslagna indikatorn om att *"Grönstrukturens ekologiska spridningsfunktioner ska bibehållas och vidareutvecklas"* är bra och fungerar som ett komplement till den ursprungliga indikatorn. Det är viktigt att täcka in både områden med höga naturvärden och de ekologiska spridningssambanden i indikatorerna.

Vi har efterlyst fördjupade analyser av Nackas grönstruktur ända sedan Grönprogrammet antogs 2011. Det var ett viktigt första steg och det är glädjande att Nacka kommun vill arbeta vidare med grönstrukturfrågorna. Vi instämmer i att *"Funktionella gröna samband mellan Nackas reservat och andra skyddade naturområden ska planeras, skötas, och utvecklas så att ekologiska funktioner består."*

Att fokusera på funktionella samband är bra och det innebär också att områden som i sig inte har särskilt höga naturvärden kan vara avgörande för att sambanden ska fungera. Sådana områden kan med rätt skötsel få ökade naturvärden vilket på sikt stärker grönstrukturen. Men viktigt att komma ihåg är att detta gäller de ekologiska funktionerna, grönområdenas betydelse för hälsa och rekreation är en annan aspekt som är väl så viktig men som inte täcks in av denna indikator.

Nuvarande indikator: 6.2 Andel skyddad naturyta av kommunytan (%). Målnivå: 2030 25%. Basår: 2015 16,7%.

Här föreslås förtydliganden och anpassning till det nationella sättet att mäta. Det är givetvis helt rimligt. Den föreslagna målnivån uppnås med de reservatsbildningar som pågår.

Vi menar att det är ett lågt satt mål eftersom det redan kan nås med redan beslutade reservat. Mål ska spegla en ambition, något att sträva efter. Här tycker vi att Nacka kommun borde spänna bågen högre.

Det är mycket positivt att biotopskyddsområden lyfts upp som ett sätt att öka andelen skyddad natur. Detta är något vi föreslagit tidigare och det är glädjande att se att det fått fäste i kommunen.

Vi föreslår att målnivån bör vara 30%.

Nuvarande indikator: 6.3 Utveckling för Nackas lokala indikatorarter (%). Målnivå: utvecklingen ska vara positiv för minst 25% av indikatorarterna och oförändrat för övriga. BASÅR sätts när inventering gjorts.

Resurser för de inventeringar som hade behövts enligt den ursprungliga formuleringen har inte funnits. Istället för att tillföra mer resurser föreslås att flera arter och grupper inte övervakas. Det gäller solitära bin, bastardsvärmare, igelkott och trollsländor.

I tjänsteskrivelsen 2019-11-26, REV 2020-01-24, sägs att "Indikator 6.3 föreslås justeras vad gäller utpekade indikatorarter till artgrupper som tydligare indikerar eventuella förändringar i naturmiljön och där samtliga kan inventeras med vedertagen metodik."

Detta argument håller inte vid en närmare granskning. T.ex. är bastardsvärmare mycket bra och tydliga indikatorer på blomsterrika ängsmarker och dessutom lätta att inventera. De uppfyller verkligen kraven på bra indikatorarter.

Solitära bin är också lämpliga att inventera då förekomsten av dem ofta ger ett bra indikatorvärde. Vi kan inte se att inventeringar av t.ex. bastardsvärmare skulle vara så omfattande och ge upphov till stora kostnader då de är lätta att artbestämma i fält. Solitärbin däremot inventeras ofta genom fällor (s.k. gulskålar) och kräver artbestämning efter fältarbetet så det är lite mer resurskrävande. Men det får ställas mot vad man faktiskt får ut i form av indikatorvärde.

Nu föreslås fåglar, groddjur och fladdermöss som indikatorer. Inventeringarna ska fokusera på antalet arter snarare än antalet individer. Artantalet ger otillräcklig information. Om artantalet börjar minska kan det vara försent att agera. Om man däremot ser att en population kontinuerligt minskar kan åtgärder sättas in i tid. Vi håller inte med vad som sägs i handlingarna att det är bättre att inventera brett än att fokusera på vissa arter. Det borde också vara mindre resurskrävande att fokusera på ett urval arter med tydligt indikatorvärde (t.ex. törnskata, mindre hackspett).

Detta avsnitt känns inte helt genomtänkt. Vi är oroliga för att resurser läggs på något som i slutändan inte säger så mycket om tillståndet i naturen i Nacka. Vi behöver inte påminna om att det är Nackas gröna områden med höga naturvärden som är kommunens kanske viktigaste resurs och attraktion för många människor.

Ärendet bör återremitteras

Det är väldigt positivt att Nacka kommun vill arbeta med flera olika gröna indikatorer i miljöprogrammet. Vissa av de nu föreslagna indikatorerna är mycket bra medan vi ifrågasätter vissa av de föreslagna förändringarna. Vårt förslag är att ärendet återremitteras för vidare utredning, åtminstone behöver avsnittet om indikatorarter ytterligare utredas.

Miljöprogrammet borde ha sänts ut på remiss

Vi vill påpeka att i många andra kommuner sänder man miljöprogram på remiss för att få in synpunkter som kan förbättra programmet och också för att förankra programmet hos allmänheten och föreningar. Något vi gärna hade sett även i Nacka kommun.

Kommentar till förslaget att lämna Tyresåns vattenvårdsförbund

Vi beklagar att Nacka kommun vill lämna Tyresåns vattenvårdsförbund. Även om Nacka bara har en lite del av avrinningsområdet är det viktigt att alla berörda kommuner är med i vattenvårdsförbundet. Deltagande i vattenvårdsförbundet kan dessutom ge positiv återkoppling till Nackas arbete med vattenfrågor i övrigt.

I tjänsteskrivelsen står att "En utökning av miljöövervakningen är önskvärd då många kvalitetsfaktorer som ingår i Havs- och Vattenmyndighetens föreskrifter inte kan följas idag på grund av resursbrist." Men de 18.500 kr man sparar lär inte räcka till så mycket miljöövervakning. Det borde vara bättre att stanna kvar i Tyresåns vattenvårdsförbund och därmed kunna ta del av erfarenheter m.m. därifrån. Miljöövervakningen behöver få ökade resurser ändå. Vi behöver växla upp på miljöområdet, inte skära ner.

Betydelsen av mellankommunal samverkan inom miljöområdet blir allt viktigare och det är något som måste få kosta. Vi skulle t.ex. gärna se att kilsamverkan i Tyrestakilen återuppstod med Nacka kommuns medverkan.

Ronny Fors

Ordförande Naturskyddsföreningen i Nacka

Kerstin Lundén

Ordförande Boo Miljö- och Naturvänner

Gudrun Hubendick

Ordförande Saltsjöbadens Naturskyddsförening

Hej Martha,

Status på Ältasjön:

Samtliga mätvärden finns på Miljöbarometern, som även är länkad från vår websida [www.altasjon.nu](http://miljobarometern.stockholm.se/vatten/sjoar/altasjon/)
<http://miljobarometern.stockholm.se/vatten/sjoar/altasjon/>

Totalfosfor i sjöar

Ytvattnets innehåll av totalfosfor i augusti, rullande 3-års medelvärden.

Senaste värdet: 47 µg/l 2019 (måttlig, halten har gått lite upp och ned de sista 10 åren)

Siktdjup i sjöar

Siktdjupet i augusti, rullande 3-års medelvärden.

Senaste värdet: 0,8 m 2019 (dålig, Utvecklingen går åt fel håll sedan 2000)

Klorofyll a, sjöar

Ytvattnets innehåll av klorofyll a i augusti, rullande 3-års medelvärden.

Senaste värdet: 62 µg/l 2019 (dålig, halten har gått lite upp och ned de sista 10 åren men hela tiden dåligt >34 µg/l)

Syrehalt i bottenvatten

Augustivärden för halten löst syrgas i bottenvatten, mätt i mg/l. Negativa värden representerar halten svavelväte (H₂S), även detta i mg/l.

Senaste värdet: 8,40 mg/l 2018 (hög vilket är bra, Utvecklingen går åt rätt håll sedan 2000)

Försurning, sjöar

Ytvattnets pH-värde i augusti, rullande 3-års medelvärden.

Senaste värdet: 8,6 pH 2019 (ingen risk för försurning)

Totalkväve, sjöar

Ytvattnets innehåll av totalkväve i augusti, rullande 3-års medelvärden.

Senaste värdet: 1,1 mg/l 2019 (hög halt, en positiv tioårig nedgång bröts tyvärr 2016 och halten ökade igen)

Bakterier, sjöar

Ytvattnets innehåll av E.coli-bakterier i augusti.

Senaste värdet: 1,1 10-log/100 ml 2019 (tjänlig, men ökande bakteriehalt)

Skarpnäcks värmeverk

Stockholm Exergi, f d Fortum Värme, ansökte och fick 2018-11-28 tillstånd för miljöfarlig verksamhet hos Länsstyrelsen för att bygga ut Skarpnäcks Värmeverk.

Värmeverket har knappt varit i drift de senaste 10-15 åren. Nu ska det byggas ut och köras 24/7.

Föreningen Rädda Ältasjön skrev ett kritiskt yttrande 2018-04-27 då planerna bl a strider mot Stockholms översiktsplan.

Handlingarna har tyvärr inte Stockholm Exergi publicerat på webben men kan läsas på Nacka Miljövårdsråds websida <http://www.nackamiljo.se/intrvarmeverkflaten.html>

2019-01-02 överklagade Föreningen Rädda Ältasjön Länsstyrelsens beslut att ge Stockholm Exergi AB tillstånd till uppförande och drift av en förbränningsanläggning vid Skarpnäcks Värmeverk.

Även Stockholm Exergi AB överklagade tillståndet för uppförande och drift av förbränningsanläggning vid Skarpnäcks Värmeverk , då de ville släppa ut ännu mera rökgaser.

Mark- och miljödomstolen Avgjorde målet i januari 2020 och avslog både Föreningen Rädda Ältasjöns överklagande och Stockholm Exergis överklagande.

Jag tar med mig utskrift på bifogat foto av datahallen som du får.

Datorhallen

På granntomten (biogastomten) vill Stockholm Exergi bygga datorhall och lager. Föreningen Rädda Ältasjön har arbetat sedan 2012 för att få dem att återställa tomten, då de fällde ekar samt utförde olovliga markarbeten där vid årsskiftet 2009/2010.

Förslaget till ändrad detaljplan för Datorhall på Solvärmen 1 (biogastomten) fanns utställt på granskning t o m 2017-12-20 av Stockholms Stad.

Föreningen Rädda Ältasjön Har yttrat sig och ville bl a avslå planen. Stockholms Stadsbyggnadsnämnd har inte tagit till sig föreningens yttrande och antog detaljplanen

Föreningen Rädda Ältasjön överklagade detaljplanen till Mark- och miljödomstolen 2020-01-01. Läs föreningens överklagande [här](#).

Huvudpunkter ur överklagandet.

Föreningen Rädda Ältasjön yrkar på att Mark och Miljödomstolen upphäver Stockholms Stadsbyggnadsnämnds beslut om antagandet av detaljplanen DP 2016-14049.

Föreningen Rädda Ältasjön hemställer alternativt, vid det fallet mark och Miljödomstolen kommer till en annan bedömning än att upphäva detaljplanen, om att detaljplanen förses med fem nya planbestämmelser:

- att byggnad ska uppföras med dov kulör och ej får fasadbelysas
- att bullret i naturreservatet inte får överstiga 40 dB(A)
- att allt dagvatten ska omhändertas och renas på fastigheten (LOD), och att inga utsläpp av olja, tungmetaller, fosfor och kväve tillåts
- att planbestämmelserna n2 och n3 för trädskärmar preciserar höjd och täthet på träden
- att datahallverksamheten, vilken är synnerligen energikrävande, kan uppvisa säkerställd energiförsörjning för löpande drift före det att markarbeten får påbörjas

Föreningen Rädda Ältasjön yrkar även på att Mark- och miljödomstolen ålägger Stockholms Exergi att kontakta Länsstyrelsen i syfte att utreda huruvida sprängning, anläggning och drift av datorhallen kräver tillstånd för miljöfarlig verksamhet.

Målet är inte avgjort.

Uppsala den 6 mars 2020

Beträffande Skuruparkens naturreservat

Bemötande av vissa skrivningar i tjänsteskrivelse (NTN 2018/223) till Natur- och trafiknämnden i Nacka kommun; "Uppföljning av särskilt uppdrag att genomföra fem naturreservat"

Mitt uppdrag

Undertecknad har ett uppdrag att vara ett juridiskt stöd åt Föreningen Skuruparkens vänner, och har nu fått uppgiften att ur ett rättsligt perspektiv kommentera några av de skrivningar som framförs i ovan nämnda tjänsteskrivelse som låg till grund för beslutet om att avbryta arbetet med att inrätta ett naturreservat över Skuruparken. De synpunkter som tas upp här berör endast Skuruparken.

Genom den åberopade tjänsteskrivelse vill kommunen ge en motivering till varför man väljer att inte gå vidare med arbetet att bilda ett naturreservat i Skuruparken.

Sammanfattning av föreningens synpunkter

- Bara för att JM emotsätter sig inrättandet av ett naturreservat så innebär inte det per automatik att det inte går att inrätta naturreservat. Kommunen råder över beslutet.
- Att inrätta ett naturreservat innebär mycket ofta att beslut fattas mot markägares vilja. Kommer man inte överens avgörs frågan i domstol.
- Kommunen hävdar att ett naturreservat kan komma att kosta 100-175 miljoner kr. Föreningen ifrågasätter hur denna summa har beräknats. Ersättningsreglerna i miljöbalken innebär att markägaren har rätt till ersättning för avsevärt försvårande av pågående laglig markanvändning.
- I Skuruparken bedrivs inte skogsbruk som skulle förhindras, den ligger under strand-skydd, det finns inga bygglovsbeslut eller detaljplaner som inte skulle kunna genomföras. Om stugorna får vara kvar finns det förmodligen ingen grund för JM att få intrångs-ersättning enligt miljöbalken, eller i vart fall skulle den bli avsevärt mindre än vad kommunen skriver.
- Vid ett köp är det markens marknadsvärde som ska ersättas, inget annat.
- Nacka kommun kan söka LONA-bidrag från naturvårdsverket för att kunna inrätta ett naturreservat. Ersättning kan utgå med upp till 50 % av kostnaderna. Detta minskar kommunens kostnader.
- Att reservatsprocessen tagit lång tid beror på att kommunen gjort formella fel som JM kunna överklaga på. Ingen annan än kommunen kan lastas för detta.

- Det är inte JM som avgör om något ska detaljplanläggas och det är inte heller JM som detaljplanlägger. Det är kommunen ensam som beslutar att påbörja en detaljplanprocess.
- Kommunen har under många år grovt försummat tillsynen över att strandskyddet upprätthålls i Skuruparken. Att kommunen nu lovar att det ska bli bättre innebär inget annat än att kommunen äntligen närmar sig den tillsyn som man enligt lag är skyldig att utföra. Bättre tillsyn kan alltså inte på något sätt ses som en kompensation för ett uteblivet naturreservat.

Utvecklade synpunkter

Texten nedan är upplagd så att den först inleds med ett referat eller citat av vad kommunen anför, och omedelbart därefter ges föreningens kommentarer.

Kommunen menar: Skuruparken ägs av JM. I de diskussioner som kommunen fört med JM är det tydligt att JM inte kommer att gå med på något naturreservat med mindre än att de får detaljplanlägga en del av området, eller få annan likvärdig mark av kommunen istället. Stadsledningskontoret bedömer att ett tredje försök från kommunen att genomdriva ett reservat mot JMs vilja är lönlöst.

Skuruparkens vänner kan endast konstatera att JMs vilja egentligen inte är rättsligt relevant eftersom beslut om naturreservat ofta görs mot markägarens vilja. Att en markägare inte vill att det ska bildas ett naturreservat på dennes marker torde vara det vanliga, och det är just därför som det skapats ett juridiskt regelverk som ska garantera att markägarens röst blir hörd och att denne, i förekommande fall, kan få ekonomisk kompensation. Beslut om naturreservat är ett tvingande beslut som ofta går emot markägarens vilja. Man måste ha klart för sig att miljöbalken är en tvångslag.

Dessutom, att påstå att det är "JM som detaljplanlägger" visar väl på att kommunen inte riktigt har koll på plan- och bygglagen. En utomstående kan visserligen begära att kommunen ska detaljplanlägga ett visst område, och det är sedan kommunens skyldighet att inom 3 månader ge ett s.k. *planbesked*. Men det är kommunen ensam som beslutar om man ska dra igång en detaljplanprocess eller inte. Detta ingår i det kommunala planmonopolet, och naturligtvis kan inte JM framtvinga en sådan process. Och det är ju inte heller JM som detaljplanlägger.

Kommunen påstår vidare att JM ställer krav på kommunen att detaljplanlägga ett visst område, för att JM ska gå med på att det bildas ett naturreservat.

Skuruparkens vänner vill återigen påpeka att kommunen har en självständig roll, och både att fatta beslut om naturreservat och att besluta om att dra igång en planprocess är helt oberoende av vad JM vill. Kommunen beskriver i det närmaste att man är utsatt för en utpressningsliknande situation från JM. Det är inte JM som har den politiska makten över planeringsprocesserna i Nacka kommun.

Nacka kommun menar: Eftersom fullmäktige i uppdrag satt tidplan som förutsätter ett snabbt genomförande, menar stadsledningskontoret att överenskommelser med markägare är en förutsättning för genomförande av reservaten något så när inom tidplan.

Skuruparkens vänner menar: Frågan om naturreservatsbildning är ju inte ny direkt, utan har pågått under cirka 15 års tid, och orsaken till att det ännu inte har kommit i mål är några administrativt enkla (men viktiga) misstag från kommunens sida. Hade kommunen skött formalia rätt så hade det funnits ett reservat där idag.

Nacka kommun menar: En annan förutsättning är att gällande eller tillkommande detaljplaner harmonierar med naturreservaten och dess gränser. Enligt miljöbalken får naturreservatsbestämmelser inte strida mot en detaljplan. Små avvikelser får göras, om syftet med planen inte motverkas.

Ofta måste gällande detaljplaner ändras eller delvis upphävas då tänkt naturreservat berör mark som är planlagd på ett sätt som inte anses överensstämma med naturreservatets syfte.

Skuruparkens vänner menar: Beskrivningen är ju visserligen korrekt men Skuruparken är inte detaljplanlagd idag så hur svårt kan det vara att anpassa gränserna för ett nytt naturreservat till omkringsliggande detaljplaner? Det känns som att kommunen försöker måla fram en bild av att det i princip är omöjligt att inrätta naturreservat. Så är det naturligtvis inte. Om viljan finns så finns juridiken, det gäller bara att göra rätt.

Kommunen menar: Att ytterligare en aspekt på Skuruparken är svårigheterna att förvalta det som naturreservat.

Skuruparkens vänner menar: Som kommunen mycket väl vet har kommunen, i egenskap av tillsynsmyndighet enligt miljöbalken (strandskydd, nedskräpning, latrin, avlopp mm) en skyldighet att bedriva den tillsyn som följer av miljöbalken samt av föreskrifter under miljöbalken. Att kommunen hitintills i princip har struntat i att bedriva tillsyn enligt strandskyddsbestämmelserna framgår tydligt för var och en som strövar genom området. Antalet bryggdäck, altaner, om- och tillbyggnader, gräsklippningar, dass, nedhuggning av träd och buskar talar sitt tydliga språk. Att skylla på att det är svårt att bedriva tillsyn är att kapitulera för sitt uppdrag. På sittande möte med kommunen erkände kommunen att det finns, och länge har funnits, stora brister i denna tillsyn. Att undvika att inrätta ett naturreservat med motiveringen (bland andra) att tillsynen skulle bli svår, får det att låta som att området ligger långt ute i vildmarken dit ingen myndighet kan ta sig.

Kommunen menar att: Som sagts tidigare är en förutsättning för genomförande av reservatet en överenskommelse med markägaren.

Skuruparkens vänner menar att: Detta är möjligen önskvärt, men inte en juridisk förutsättning. Är man oense låter man domstolen avgöra nivån på en eventuell intrångsersättning.

Kommunen menar att: Stadsledningskontoret har gjort en värdering av byggrätt som JM skulle få på annan plats och den ligger mellan 90 och 130 mkr. Till detta kommer vad marken i själva Skuruparken är värd. Det skulle självklart vara en förhandlingsfråga men värdering av själva råmarken pekar på att marken i parken är värd cirka 6 mkr.

Skuruparkens vänner menar att: När kommunen (eller länsstyrelsen) inrättar ett naturreservat har markägaren rätt till ekonomisk kompensation för vissa förlorade värden, dvs att marken blir mindre värd pga. inskränkningar i förfoganderätten genom naturreservatsförordnandet. Frågan regleras i 31 kap. 4 § miljöbalken. Principen för ersättning bygger på att markägaren har rätt till ekonomisk kompensation för *"avsevärt försvårande av pågående markanvändning inom berörd del av en fastighet"*. Då utgår 125 % av det förlorade värdet. Innebörden är att markägaren har rätt till ekonomisk kompensation för sådana beslut som innebär att marken inte längre kan användas (fullt ut) på det sätt som marken används *vid tidpunkten för naturreservatsbeslutet*. Ersättning ges endast för laglig användning av marken som förhindras. Detta betyder att ersättning inte ges för att en markägare förhindras att använda marken till exempel på grund av strandskydd.

Eftersom det idag varken finns bygglov eller detaljplanebeslut som medger att marken får exploateras, så kan JM inte få ersättning för att marken med ett reservat inte kommer att detaljplanläggas för bebyggelse. Ett planbesked (enligt ovan) som är negativt kan inte heller generera en ersättningsrätt till JM.

JM skulle kunna få ersättning om det är så att reservatbeslutet innebär att man inte längre får arrendera ut marken. Men under förutsättning att stugorna får vara kvar, så finns inte här någon ersättningsgrund.

Att påstå att ersättningsnivån skulle landa på 90-130 miljoner kronor verkar var hämtad ur det blå. Var ligger det värde som ska ersättas med denna summa? Skuruparkens vänner kan inte förstå det. Om kommunen ska erbjuda JM ny mark måste det vara mark med ungefär samma inköpsvärde som Skuruparken.

Givet att stugorna får vara kvar så har föreningen svårt att se att 31 kap. 4 § miljöbalken skulle ge JM någon som helst rätt till intrångsersättning. Pågående markanvändning i Skuruparken idag är ju inte skogsbruk (än mindre jordbruk), så båda de typerna av aktiviteter kan förhindras genom en reservatsbildning utan att man kommer över gränsen för ersättning.

Skuruparkens vänner kan acceptera att stugorna (d.v.s. de som följer strandskyddsbestämmelserna) får vara kvar. Enligt föreningen är det bättre med ett reservat där stugorna är kvar, än inget reservat alls. Och dessutom har Kommunfullmäktige lovat Nackaborna ett reservat i Skuruparken redan för många år sedan.

Kommunen menar att: Om man summerar alla eventuella kostnader för att bilda reservatet med förutsättningen att ha markägare och arrendatorer med sig så kan kostnad komma att

uppgå till 100 – 175 mkr. Detta är en grov uppskattning, men det behöver vägas in när man funderar på vilket värde nackaborna får för dessa pengar och jämför med vad Skuruparken är idag.

Skuruparkens vänner menar att: Mot bakgrund av vad vi skrivit ovan är det en grovt felaktig uppskattning. Man kan undra om dess syfte är att försöka rättfärdiga ett felaktigt beslut?

Dessutom är det så att kommuner kan ansöka hos Naturvårdsverket om s.k. LONA-bidrag för att kunna bilda naturreservat. Via LONA finns möjlighet att få upp till 50 procent i bidrag för att genomföra projekt till nytta för naturvård, friluftsliv och folkhälsa. (se <https://www.naturvardsverket.se/lona>)

Kommunen menar att: I en sammanvägning kommer stadsledningskontoret till slutsatsen att det ytterst är tveksamt om kommunen ska lägga betydande belopp och mycket tid på att inrätta ett naturreservat i Skuruparken. Det är inte förenligt med kommunens mål att ge maximalt värde för skattepengarna. Stadsledningskontoret menar att det är viktigare att förstärka arbetet med att vidmakthålla det så som Skuruparken är idag. Det kommer att kräva förstärkta insatser vad gäller tillsyn. Ansvaret för denna tillsyn ligger inom miljö- och stadsbyggnadsnämndens ansvarsområde.

Skuruparkens vänner menar att: Detta tillsynsansvar har kommunen haft allt sedan man fick denna fråga på sitt bord. I denna fråga har inte kommunen något val, den ska bedriva den tillsyn som dessa båda lagpaket kräver. Att detta sedan ska vara ett argument för att inte bilda naturreservat är märkligt.

Det är förvånande att kommunens egna revisorer inte genom åren har uppmärksammat att Nacka kommun, genom att inte bedriva den lagstadgade tillsynen över tex strandskydd, systematiskt har brutit mot miljöbalken. Under vissa förutsättningar skulle ett sådant beteende kunna vara straffbart tjänstefel. Det skulle också kunna vara en grund för länsstyrelsen att överväga att återta sådan miljöbalkstillsyn som man eventuellt har överlåtit till kommunen.

Skuruparkens vänner kräver (naturligtvis) att Nacka kommun ska fullfölja sitt tillsynsuppdrag, oavsett om Skuruparken blir naturreservat eller inte.

För Skuruparkens vänner

Jonas Christensen

Miljöjurist, juris dr.

